

Marina Basterra Iturbe

*Eibar, Gipuzkoa
(1916-2003)*

Aurkibidea

Biografia

Errebal kalean jaiotakoa, Basterraneko etxean. Aita, Mateo Basterra; aitona, notario izandakoa. Gerra aurreko bizimodua nolakoa zen oso ongi gogoratzen zuen.

Zintak

AB-145

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 1999-10-07
- **Iraupena:** 64 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione

AB-173

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2000-01-27
- **Iraupena:** 91 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Bustinduy Arizmendi, Idoia

AB-175

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2000-02-07
- **Iraupena:** 90 min
- **Euskarria:** Hi8
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione

Pasarteak

1. Eibarko kaleetan paseoa

- **Erref:** AB-145/003
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:10:20. **Bukatu:** 00:12:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

<p>Mariangela kaleko komentuaren ingurua nolakoa zen azaltzen du Juanak. Arbolak eta pasealeku handia zegoela azaltzen dute. Barrenkalean ibiltzen zen jende gehiena.</p>

2. San Juanetan korridan

- **Erref:** AB-145/011
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:32:53. **Bukatu:** 00:34:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

Laburpena:

<p>Juanak zezen korridetan bizi izandakoa kontatzen du. Korridan sartzeko

nagusiekin joan behar izaten ziren. Astelena frontoian ere emakumeak gizonekin dohainik sartzten zirela azaltzen du Doloresek.</p>

3. Arrateko jaietan

- **Erref:** AB-145/013
- **Iraupena:** 0:03:14. **Hasi:** 00:34:56. **Bukatu:** 00:38:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

<p>Arrateko jaietan familian ibiltzen ziren. Familia osoa joaten zen jatekoa hartuta. Kanpotik ere jende asko joaten zen. Nagusiagotan lagunekin egoten ziren eta erroskillak jateko ohitura zuten.</p>

4. Neguan beti lapikokoa; Gabonetako jakiak

- **Erref:** AB-145/015
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:38:34. **Bukatu:** 00:41:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:

<p>Gaztetan neguan beti lapikokoa jaten zuten, garbantzuak, babak... Udan lekak. Gabonetan, berriz, barraskiloak, bisigua eta olio-aza jaten zuten. Konpota ere jaten zen. Marinak nola prestatzen zuen azaltzen du.</p>

5. Sagar mota desberdinak

- **Erref:** AB-145/016
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:41:06. **Bukatu:** 00:42:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Sagar mota desberdinak ezagutu zituzten. Markinatik ekartzen zituzten eta Azpeitia aldetik ere bai. Arbolen tokian etxeak eraiki dituztelako desagertu direla sagarrak diote.

6. Hileta-elizkizunak; ohitura zaharrak

- **Erref:** AB-145/020
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:49:20. **Bukatu:** 00:52:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

<p>Hileta-elizkizunak, klase desberdinetakoak izaten zirela kontatzen du Juanak (1go, 2. eta 3. mailakoak). Mor-morreko elizkizunetan, kanpairik ere ez zen egoten. Bederatziurrenean zer egiten zen azaltzen du Marinak; elizakoak. Gaixoren bat zegoenean, abadea gaixoaren etxera joaten zen. Kanean topo eginez gero, jendea belaunikatu egiten zen abadearen aurrean.</p>

7. Kanpai klaseak eta hiletak

- **Erref:** AB-145/021
- **Iraupena:** 0:04:02. **Hasi:** 00:52:23. **Bukatu:** 00:56:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

<p>Kanpai klase desberdinak egoten ziren. Albakoa nolakoa izaten zen. Hileta egunean, agoniakoa; tristeia izaten zen hori. Beste kanpai klase batzuk: "drauna", "keria", arimakoa... Egun guztian kanpaiak. Aingeruen elizkizunetan, umeen hiletetan, urte hartan jaunartzea egin zuten lau ume joaten ziren, zuriz jantzita, eta hil-kutxari jartzen zitzaizkion lau zintetako bati oratzen zion bakoitzak. Marina behin joan omen zen ahizpa bikiarekin batera. Hori egiteagatik, bi erreal eta zinta bera oparitu zizkieten. Helduen hiletetan ere jartzen ziren zintak. </p>

8. Eibarko auzoetako jaiak

- **Erref:** AB-145/023
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:57:01. **Bukatu:** 01:00:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

<p>Antzinako Eibarko bizimodua kontatzen dute. Kale bakoitzeko jaiak azaltzen dituzte. Txirixo kalia, San Bartolome; eguna ospatzen zen. Errebalen, San Agust;n. Jardinetan, San Isidro ospatzen zen. Isasi kanean San Antonio. Ermura ere joaten ziren oinez, Santixau eguna ospatzera. Soraluzetik autobusa egon arren, oinez kantuan etortzen zirela kontatzen du Juanak.</p>

9. Errebaleko komentua eta San Agustin eguneko prozesioa

- **Erref:** AB-173/002
- **Iraupena:** 0:03:37. **Hasi:** 00:00:50. **Bukatu:** 00:04:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:

Errebal kaleko jaia: San Agustin (abuztuaren 28an). Gauean musika egoten zen. Behin, urteurren batean prozesioa egin zen San Agustinen estatua karroza baten gainean zihoala. Errebaleko komentua, kapera. Don Juan Ibargutxik San Agustin egunerako kanta bat egin zuen euskaraz eta zati bat abesten du. Kale izena aldatu zuten, erdaldunek ezin zutelako ahoskatu.

10. Errebal kaleko eliza eta gaztaina jana

- **Erref:** AB-173/005
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:07:00. **Bukatu:** 00:09:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:

"Maiatzeko lorak", beti Errebal kalean egiten ziren. Eliza barrutik nolako zen azaltzen du. Urrian gaztainak eramaten zituzten bazkalostean elizan entseatzeko elkartzen zirenean; egosiak eta erreak nolakoak izaten ziren diote. Lekei punta eskuz kendu behar zitzaie la esaten zuen bere aitak.

11. Isasiko eta Errabaleko komentuetako mojak

- **Erref:** AB-173/006
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:09:51. **Bukatu:** 00:12:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Komentuan entseguak egiten zituzten eta gero mojek merienda ematen zieten. Isasiko komentuan tornua zegoen eta ez ziren inoiz mojak ikusten. Errebalgo komentuan bederatziurrena egiten zen; mojek zerrenda pasatu eta gonei buruzko iritzia ematen zieten. Moja batzuk eibartarrak ziren, oso ezagunak.

12. Errabaleko elizako aldareak

- **Erref:** AB-173/008
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:12:34. **Bukatu:** 00:13:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eraikuntza erlijiosoak

Laburpena:

Aldarea nolakoa zen azaltzen du Marinak: Amabirjina, aingeruak eta San Agustin. Beherago beste aldare bi zeuden: Santa Rita batean eta bestean Pragako haurtxo Jesus. Beste aldare batzuk zeuden, San Jose batean eta San Antonio bestean.

13. "Hiru txiki" goxoki-saltzailea

- **Erref:** AB-173/013
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:22:29. **Bukatu:** 00:24:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Kafetegiak eta gozotegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

"Hiru txiki" goxoki saltzaileaz berba egiten du. Karamelua nola egiten zuten begira egoten ziren umetan, Untzagan.

14. Kaleko argazkilariak

- **Erref:** AB-173/014
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:24:07. **Bukatu:** 00:26:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Beste adierazbide batzuk
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Kaleko argazkilariak edo "erretratistak" ibiltzen ziren, batez ere uda garaian. Gero etxera joaten ziren kobratzera. Gregoria Olañeta argazkilari belgiar batekin ezkondu zen eta Belgikara gerratik ihesi joan ziren umeentzat interprete lanak egin zituela kontatzen dute.

15. Errebal kalea nolakoa zen

- **Erref:** AB-173/015
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 00:26:56. **Bukatu:** 00:30:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Errebaleko argazki bati begira dabilta. Bere etxea nolakoa zen azaltzen du Marinak. San Juantxoneko etxea, Artamendineko etxea, Kandido Muñozen farmazia, "Madrileñua" denda eta Asalgianeko taberna aipatzen dituzte.

16. Errebal kalea eta inguruak nolakoak ziren

- **Erref:** AB-173/016

- **Iraupena:** 0:03:52. **Hasi:** 00:30:08. **Bukatu:** 00:34:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Errebaleko argazki bati begira dabilta. "Hojalaterukua" etxea, Julian de la Torre zapataria, Jesus Calvo sastrearena, Pakita bazarra, Sabina "barkillera", San Juantxoneko etxea, Areatza kalea, garbitokia eta Arraindegi kalea aipatzen dituzte. Leopoldo Treviñoren kontuak aipatzen dituzte: "Biba kanpotarrak eta fuera eibartarrak!" Aguazilak aipatzen dituzte, "Alfiler" eta "Tomates".

17. Florentino Bueno izotz lantegia

- **Erref:** AB-173/017
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:34:00. **Bukatu:** 00:36:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Florentino Bueno izeneko izotz lantegia non zegoen azaltzen du. Barra luze batzuk egiten zituzten. Tabernetan erabiltzen zuten. Arraindegi kalean labaderoa zegoen eta garbiketari aritzen ziren.

18. Paga amari eman behar

- **Erref:** AB-173/035
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:57:23. **Bukatu:** 00:58:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

Marinak kontaktatu du bere lehengusina batek, Donostiatik etorrita, paga ematen zienean, amari eman behar izaten ziotela.

19. Lagunekin afariketan

- **Erref:** AB-173/040
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 01:05:44. **Bukatu:** 01:07:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Domeketan lagun baten etxera joaten ziren edo haiek etortzen ziren etxera. Jolasean nola ibiltzen ziren kontaktzen du Marinak.

20. Umetako istripuak

- **Erref:** AB-173/041
- **Iraupena:** 0:03:04. **Hasi:** 01:07:46. **Bukatu:** 01:10:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Ortuan afariketan nola ibiltzen ziren kontaktzen du Marinak. Behin arbolatik jausi eta eskua apurtu zuen. Don Antonio Arrillaga medikuarengana joan zen Elgoibarrera. Astoka zebiltzala, Jose izeneko batek ukalondoa apurtu zuenekoak kontaktzen du.

21. Malleaneko etxea eta estankoa

- **Erref:** AB-173/042
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 01:10:50. **Bukatu:** 01:12:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)

Laburpena:

Malleaneko estankoa non zegoen kontaktzen du Marinak. Malleaneko etxea zein zen, non zegoen eta nolakoa zen azaltzen dute.

22. Don Polirekin antzerkia egiten

- **Erref:** AB-173/045
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 01:15:22. **Bukatu:** 01:18:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Marinak kanta bat abesten du, ustez nederlanderaz, "Don Poli"rekin (Policarpo Larrañaga abadea) holandar jantzita egindako antzerkian ikasitakoa. Antzerki gehienak Estaziño kalean izaten ziren, Kruzeta zineman. "Obabatxua" kanta abesten du Doloresek. Anekdotak bat kontaktzen du.

23. "Gaztetasuna" kanta

- **Erref:** AB-173/047
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 01:19:42. **Bukatu:** 01:21:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

"Don Poli"rekin (Policarpo Larrañaga abadea) gimnasia egiten zuten. Denek batera "Gaztetasuna" kanta abesten dute, osasunari buruzkoa. Omenaldiak eta diru-batzeak egiten zirenean abesten zuten.

24. Kruzetaneke zinea

- **Erref:** AB-175/002
- **Iraupena:** 0:05:14. **Hasi:** 00:01:50. **Bukatu:** 00:07:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa

Laburpena:

Kruzetaneke etxea: kafetegia; zinea. Periko Kruzeta; oso gizon zuzena. Zinea nolakoa zen azaltzen dute: ederra, pianoa ere zegoen. Mutilak alde batera eta neskak bestera eseri behar izaten ziren. Pelikula amerikarrak. Beste zine batzuk: "Pabelloia". Zineko "akomodadorea".

25. Grabatugintza Eibarren; gai honen inguruan azalpen zehatzak

- **Erref:** AB-175/004
- **Iraupena:** 0:08:17. **Hasi:** 00:14:13. **Bukatu:** 00:22:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Grabatugintza Eibarren. Emakume askok lan egiten zuten etxean piezak grabatzen. Grabadore ezagunak: Jacinto Olabe, Larrañaga, e.a. Pieza bat grabatzeko prozesuaren gorabeherak. Urreduna. Gerra ondorengo urteetan, rasionamendua zegoenean, okinek ogi berezia egin behar izaten zuten grabadoreentzat.

26. Dibujo klaseak Kontseju zaharrean

- **Erref:** AB-175/006
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:25:50. **Bukatu:** 00:28:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Kontseju zaharrean dibujo klaseak ematen zituzten irakasleak: Jacinto Olabe; Antonia Olabe; Mugerza. Klaseak noiz izaten ziren; zenbat ordaintzen zen.

27. Eibarko kale-izendegia

- **Erref:** AB-175/008
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:30:10. **Bukatu:** 00:31:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Dña Polonia Etxebarria; Ildefonso Irusta. Julián Etxebarria. Eibarko kale-izendegia.

28. Ibarkurutzeko eskola; irakasleak

- **Erref:** AB-175/009
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:31:35. **Bukatu:** 00:34:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Alhondigako eskola Ibarkurutzean. Irakasleak: Dña Paca, Dña María eta Dña Polonia. Arrateko eskolako irakaslea, Dña Gregoria. Dña Mariari opari bat egin zioten eta damutu egin zitzaien bekokian eraztunarekin jotzen zielako beti.

29. Sendagile ezagunak Eibarren

- **Erref:** AB-175/010
- **Iraupena:** 0:04:23. **Hasi:** 00:34:04. **Bukatu:** 00:38:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak

Laburpena:

Sendagile ezagunak: Viteri; Don Ciriaco; Don Vicente. Don Ciriaco 1933an hil zen istripu baten ondorioz. Istripuaren inguruan hitz egiten dute, zazpi Eibartar hil ziren. Errepublikara garaian, San Ignazio eguna lan-eguna izatera pasatu zen eta horren inguruko kontuak kontatzen dituzte.

30. Errebal ingurua: dendak; etxeak

- **Erref:** AB-175/012

- **Iraupena:** 0:08:39. **Hasi:** 00:39:00. **Bukatu:** 00:47:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)

Laburpena:

Ibarkurutzea. Lucía, Zuloagaren etxean jaio zen. Etxe hartan bizi ziren eibartarrak aipatzen dituzte. Ibarbe etxea, Don Eugenio Urroz parrokoa bertan bizi zen. Café Europeo. Matildeneko denda (gauero kafea tostutzen zuen). Errebal inguruko denda guztiak gogoratzen ditu Luciak. Tren geltokia. Armarridun etxeak Eibarren.

31. "Indianokua" jauregia eta ingurua

- **Erref:** AB-175/013
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:47:39. **Bukatu:** 00:49:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Indianoko Jauregia. Ortu ikusgarriak zituen (mandarinak...). Pegora ederra baina oso iluna. Neskamea izaten zuten. Etxe iluna; umeen ikuspegitik "misteriotsua". Etxe ingurua nolakoa zen: erreka; oilotegia; Areatzako presa. Familia bakarra bizi zen bertan. Goiko pisuan, Markesa bizi zen, beraien tia. Pantaleón izeneko gizonak Indianoko ortuak zaintzen zituen.

32. Eskola kontuak; Dña Polonia irakaslea

- **Erref:** AB-175/016
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:56:53. **Bukatu:** 00:58:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Dña Polonia Etxebarria irakaslea; nolakoa zen. Eskola kontuak; auzoaren arabera joaten ziren eskola desberdinetara.

33. Aldatzeko mojak Eibarren; lehenengo urteak

- **Erref:** AB-175/017
- **Iraupena:** 0:04:07. **Hasi:** 00:58:40. **Bukatu:** 01:02:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Aldatzeko monjak. Madre Loyola. Pageiko etxe batean hasi ziren klaseak ematen (gaur "El Casco" dagoen tokian). Natividad Bazterra, Eibarko lehenengo moja. Etxean nola hartu zuten gurasoek alaba moja sartzea.

34. Udaletxeko eskolak; irakasleak

- **Erref:** AB-175/018
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 01:02:47. **Bukatu:** 01:04:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Udaletxean eskolak ematen zituzten garai batean. Irakasleak: Dña Petra, Dña Aurora, Dña Clara, Srta. Nieves, Dña Consuelo, Dña Domitila.</p>

35. Aldatzeko ikastetxearen inguruko kontuak

- **Erref:** AB-175/019
- **Iraupena:** 0:05:41. **Hasi:** 01:04:05. **Bukatu:** 01:09:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>11 urterekin Aldatzera joan zan ikastera. Madre Loyola, oso maistra ona. Nola erabaki zuen irakasle ikasketak egitea. Berarekin batera beste batzuk ere jardun zuten magisteritza ikasten: Dolores Areta, Petrachueca, Lasa, Pakita Abendibar, María Aristondo, Arrizabalaga, Carmen Peña (Dña Auroraren alaba). 4 urtetan egon ziren Gasteizen ikasten. Aldatzeko mojek, pianoa jotzen irakasten zuten.</p>

36. Maltzagako eskolaren inguruko azalpenak

- **Erref:** AB-175/021
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 01:13:49. **Bukatu:** 01:15:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Margarita Murgizu Maltzagako eskolan hasi zen klaseak ematen. Eskola munizipala zen eta 6-14 urte bitarteko umeak joaten ziren. Asko baserritarrak ziren; beste batzuk erdaldunak. Lehenengo Margaritaren ahizpa egon zen irakasle bertan. Klaseak erdaraz ematen zituzten. Eskolan beti erdaraz egin behar izaten zen.

37. Eibarko apaizak

- **Erref:** AB-175/022
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 01:15:50. **Bukatu:** 01:17:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Eibarko abadeak. Don Juan Ibargutxi. Don Poli. Don Gabriel Aldatzera joaten zan. Aitortza egiteko abade bigunena aukeratzen zuten. Don Gabriel Santa Iñes-eko konbentuan bizi zan. Don Gabriel, Don Mateo eta Don Juan Aldatzen.

38. Maistra lana eta ikastolen hasiera

- **Erref:** AB-175/024
- **Iraupena:** 0:05:03. **Hasi:** 01:21:00. **Bukatu:** 01:26:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Margarita eskolak ematen hasi zenean klase bakoitzean 25 ume inguru zituen. Lehenengo baserria eta gero taberna izandakoa. Kapila bat egin zuten, San Rafael. Eskola, mostradore eta guzti. Ikastoletan maistra izateko deialdia. (Oso ondo kontatzen du dana). Etxean telefonorik ez eta Tanborreneko dendara deitu zuten. Bilboko ikastolan hasi zan klaseak ematen.

39. Belgikara ihes umeekin

- **Erref:** AB-175/025
- **Iraupena:** 0:03:40. **Hasi:** 01:26:03. **Bukatu:** 01:29:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bestelako katak

Laburpena:

Gerra denboran, Belgikara joan zen Margarita umeekin. Gregorita Olañeta, Amberesen ezkondata. Laguntza asko. Eibartarrak zelan heldu ziran Amberesera. Bilbotik zelan egin zuten ihes, "La Havana" barkuan. Umeek abesten zuten kantu bat gogoratzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-26

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com